

I GUDS, DEN NÅDERIKES, DEN BARMHÄRTIGES NAMN

Självexamination - al-Muhasaba

Av *Shaykh* Abdullâh al-Ansârî al-Harâwi – I översättning från arabiska och franska av Abd al-Wâhid Yahya, med kommentarer ur Ibn ul-Qayyim's *Madâridj us-Sâlikîn* och Mahmûd al-Firqâwî's *Shahr Manâzil as-Sâ'irîn*.

Sammanställarens inledning:

Ibn ul-Qayyim al-Djawziyya sade: "Man har sagt att: Det bättre av vad människorna kan hålla fast vid längs med denna väg är *muhâsabah* (självexamination), *murâqabah* (dvs insikt och medvetande om att Gud hela tiden ser en) och övervakandet av ens handling med kunskap."

Texten:

Troende! Frukta Gud och låt var och en tänka på vad han sänder framför sig till morgondagen! Ja, frukta Gud! Han är [väl] underrättad om vad ni gör. [[Koranen, Kapitel 59 al-Hashr [Mönstringen] vers:18]]

Självexaminationen (*al-muhâsaba*) bärs upp av tre pelare:

Den första av dem: Är att jämföra mellan Hans [Guds] gåvor och dina brott . Och detta är svårt för den som inte har tre saker:

1. Visdomens (*hikmat*) ljus;
2. Otillfredställelse med sitt själv (*nafs*); och,
3. [Förmåga till] att urskilja gåvorna (*nicmat*) från prövningen (*fitnat*).

Den andra pelaren är att skilja mellan vad som är plikt (*haqq*) för dig från vad som är till dig eller från dig . Så du bör veta att:

1. Synden är bevis mot dig, och
2. Lydnadshandlingen är en välsignelse för dig; och
3. Att dekretet (*hukmat*) är ett bevis mot dig – inte förlösande (från synd – *ma'dhirat*)

Den tredje pelaren: att inse att varje lydnadshandling från dig som du är tillfredställd med är emot dig; och varje falsk olydnad som du kritiserar din broder för är emot dig. Och låt inte vägandet av din tid gå dig ur händerna.

Kommentar

Att jämföra mellan Hans [Guds] gåvor och dina brott

... Dvs att jämföra mellan vad som kommer från Gud och vad som kommer från dig. Vilket tydliggör den disharmoni som råder emellan och du förstår att det inte finns någonting förutom Hans förlåtande och Hans barmhärtighet - antingen det eller din undergång och ruin. [Qayyim 2003:1/142]

Otillfredställelse med sitt själv (*nafs*).

Att inte vara tillfreds med sitt själv (*nafs*) är verkligen angeläget. Då någon hyser en allt för god uppfattning om sitt själv (*nafs*) hindrar detta en fullgod undersökning. Att urskilja gåvorna (*nicma*) från prövningen (*fitna*) är att man ser genom dem det goda och tar hjälp av detta för att uppnå den eviga lyckan. [Qayyim 2003:1/143]

Förmåga till] att urskilja gåvorna (*ni'mat*) från prövningen (*fitnat*).

Detta jämförande och undersökande görs möjligt av visdomens ljus. Detta ljus förklarar Ibn ul-Qayyim är Guds ljus genom vilket Han lyser upp hjärtana hos de som följer sändebudets läror. Och detta ljus är här också den kunskap med vilken tjänaren kan skilja mellan sant och falskt, vägledning och vilsegång, vackert från fult och mellan gott och ont.

Att skilja mellan vad som är plikt (*haqq*) för dig från vad som är till dig eller från dig.

Dvs vad som är ålagt dig av lydnadshandlingar, det som är tillåtet (*mubah*) och det som är frivilliga extrahandlingar (*nawâfil*) från dig så som det återges i profettrationen, där Guds ord återges: "Min tjänare fortsätter att närma sig Mig med frivilliga (*nawâfil*) handlingar till dess att Jag älskar honom." [Firkawi 1953:12]

Den profettration (*hadîth*) som Firkâwî citerar återfinns i al-Bukhârîs samling och lyder till sin helhet: Profeten - över honom vare frid sade:

Gud säger: "Den som är fientlig mot någon av Mina vänner förklarar Jag krig mot. Min tjänare närmar sig inte Mig med någonting som är mer älskat för Mig än vad jag gjort obligatoriskt (*fard*) för honom, och Min tjänare fortsätter att närma sig Mig med frivilliga (*nawâfil*) handlingar till dess att Jag älskar honom. Och då Jag älskar honom är Jag den hörsel med vilken han hör, hans syn med vilken han ser, hans hand med vilken han griper, hans fot med vilken han går. Om han ber Mig, kommer Jag sannerligen att ge till honom och om han söker sin tillflykt hos mig

kommer jag sannerligen att skydda honom.” [[Återberättad i al-Bukhârîs samling]]

Tjänarens tillfredställelse med sin lydnadshandling

Tjänarens tillfredställelse med sin lydnadshandling är bevis för hans alltför goda tanke om sitt själv (*nafs*). Det vittnar också om hans okunskap om tjänandets essens och därigenom berövar han sig de handlingar som Gud, den upphöjde har rätt till och som är passande att en gudstjänare gör. [Ibn ul-Qayyim 2003:1/146]

Varje falsk olydnad som du kritiserar din broder för...

Enligt en profettradition (*hadîth*) återgiven i bl a at-Tirmidhis samling av profettraditioner lär profeten ha sagt: *"En del av en människas underkastelse (inför Gud - islâm) är att han lämnar det som han inte har med att göra."* Ett annat känt uttalande som ibland tillskrivits profeten men som snarare härstammar från islams andra kalif 'Umar ibn al-Khattâb (d. 644) gör gällande att en muslim bör finna minst 70 ursäkter för sin muslimske broder eller syster innan han frågar ut eller misstänker honom eller henne för någonting. Det är tydligt att det inte är mot medmänniskorna som den vägfärande skall härbärgera misstänksamheter gentemot utan snarare finna ursäkter för dem och deras betéende medan han riktar sin uppmärksamhet mot sina egna handlingar - **övers**.

Källor:

Ansârî, al- Abdullâh, *Kitâb Manâzil as-Sâ'irin*, Ed. Beaucueil, Serge de Laugier de, *Kitâb Manâzil as-Sâ'irin, avec étude de la tradition textuelle, tradition, lexicque*, IFAO, Cairo 1954

Djawziyyah, al- Ibn Qayyim, *Kitâb Madâridj us-Salikîn*, Dâr ul-Hadîth 2003

Firqâwî, Mahmûd, *Shahr Manâzil as-Sâ'irîn*, Ed. Beaucueil, Serge de Laugier de, *Commentaire du livre des étapes*, Cairo 1953